

Konkreetiset työkalut madaltavat rakennus- ja purkuhankkeisiin ryhtyvien kynnystä vähentää jätemääriä, lajitella ja löytää materiaaleille kierrätysväylät.

Näin uskoo rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämiskeinoja selvittänyt työryhmä.

Ympäristöministeriö on muokannut työryhmän ehdotuksista loppuraportin, joka tuli lausuntokierrokselta syyskuussa. Edistämishojelman luonnos listasi seitsemän toimenpidekokonaisuutta, joilla Suomestakin tulisi materiaalitehokas rakentaja, korjaaja ja purkaja.

”Painopiste ei ole säädösohjauksessa, vaan tiedon lisäämisessä, välineiden ja teknologian kehittämisessä, uusien toimintatapojen löytämisessä ja taloudellisen kierrätystoiminnan edellytysten luomisessa”, kuvailee työryhmän toinen sihteeri, yliarkkitehti **Harri Hakaste** ympäristöministeriön rakennetun ympäristön osastolta.

LOMAKE RAKENNUSJÄTTEEN RAPORTOINTIIN

Hakasten mukaan oli yllättävää, että esiselvityksessä esiin nousseet kierrätyksen ja materiaalitehokkuuden esteet liittyivät pääosin tiedon puutteeseen ja asenteisiin. Näin itse toimenpide-ehdotuksetkin ovat konkreettisia keinoja ja työkaluja, jotka voivat lisätä tietoa, muuttaa asenteita ja helpottaa vaikkapa jätteen kierrätystä.

Yksi esimerkki on syksyllä käynnistyvä hanke: Valtioneuvoston sähköiseen asiointiohjelmaan (SADE), sen Lupapiste-palveluun, on tulossa uusi lomake ja osio. Sen avulla luvanvaraista rakennus- tai purkuhanketta käynnistävä voi arvioida kohteessa syntyvät jätemäärät jo etukäteen. Tieto voisi välittyä myös niille, jotka ostavat tai myyvät rakennusjättemateriaaleja.

Hakasten mielestä sähköiset verkkopalvelut auttavat myös kiinteistönomistajia, kertarakennuttajia ja taloyhtiöitä. Nämä kohderyhmät ovat materiaalitehokkuuden toteutumisen kannalta olennaisia mutta haastavia.

Toimenpide-ehdotukset ovat syntyneet pitkän valmistelun kautta. Alan toimijat ovat olleet tiiviisti mukana sekä esiselvitysvaiheessa että varsinaisessa ohjelmassa.

Materiaalitehokkuuteen on helppo suhtautua myönteisesti, sillä se tuottaa parhaimmillaan etuja kaikille osapuolille, myös kustannussäästöjä. Kiinnostuksesta aiheeseen kertoo sekin, että kesällä kentällä kiertänyt luonnos keräsi nelisenkymmentä lausuntoa.

Työryhmässä oli mukana koko rakentamisen, korjaamisen ja kierrätyksen toimijaketju rakennusliikkeistä kiinteistö- ja isännöintiliittoihin ja ympäristö- ja jä-

Koko ketju mukaan tekemään rakentamisesta materiaalitehokasta

Suomi on jäljessä muita länsimaita rakennus- ja purkujätteen kierrätyksessä. Rakentamisen materiaalitehokkuuden työryhmä löysi käytännönläheisiä tapoja korjata ongelmia, jotka johtuvat usein asenteista ja tiedon puutteesta.

Maa/ Vuosi	Hollanti 2001	Belgia/ Flander 2000	Tanska 2003	Viro 2006	Suomi 2006	Tšekin tasa- valta 2006	Irlanti 1996	Espanja 2005	Saksa 2007
mineraali- ja kiviaines yhteensä	67 %	84 %	40 %	17 %	33 %	68 %	80 %	75 %	70 %
asfaltti	26 %	12 %	24 %	9 %	-	-	4 %	5 %	27 %
puu	2 %	2 %	-	-	41 %	-	-	4 %	-
metalli	1 %	0,2 %	-	40 %	14 %	-	4 %	3 %	-
kipsi	-	0,3 %	-	-	-	-	-	0,2 %	0,4 %
muovi	-	0,1 %	-	-	-	-	-	2 %	-
sekalaista	7 %	2 %	36 %	34 %	12 %	32 %	12 %	12 %	3 %

Lähde: Saksan ympäristövirasto 2008.

Rakennus- ja purkujätteet ovat hyvin erilaisia eri maissa. Myös tilastointitavoissa on suuria eroja ja epätarkkuuksia. Suomalaisille ominaista on suuri puujätteen määrä.

Rakennus- ja purkujätettä syntyy Suomessa, maamassat pois lukien, hieman yli kaksi miljoonaa tonnia. Yli puolet syntyy korjaustyömailla. Kierrätysaste on arviolta 26 prosenttia, EU:ssa se on keskimäärin 47 prosenttia.

tehuoltotoimijoihin. Hakaste toivoo, että koko ketju olisi mukana myös ohjelman viemisessä käytäntöön.

”Tarvitaan koko elinkeinosektoria miettimään, miten luoda edellytykset rakennus- ja purkujätteiden kierrätykselle. Tässä on oltava teollisten symbioosien ajatusta, jotta jätevirrat liikkuvat materiaaliksi teollisuudenalalta toiselle.”

Seuraavaksi ympäristöministeriö tekee edistämishojelman luonnokseen muutokset lausuntojen pohjalta. Kun ohjelma on valmis, se luovutetaan ympäristöministerille.

Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishojelma tulee linkittymään laajempaan kansalliseen materiaalitehokkuushojelmaan.

”Aihekokonaisuudesta voisi ehkä laatia valtioneuvoston periaatepäätöksen”, Hakaste miettii. ■

Sähköiset järjestelmät kuntoon

■ Rakentamisen materiaalitehokkuutta pohtinut työryhmä ehdotti seitsemää toimenpidesuosituksia, joilla Suomi voisi nousta Euroopan kärkimaiden joukkoon.

1) Pidennä uudisrakennusten käyttöikä.

- Rakennusjäte rakennustuoteollisuuden kautta uudistuotantoon
- Tiloihin ja rakenteisiin muuntojoustavuutta
- Rakennusten ylläpitoon ja huoltoon tieto- ja toteutumamallit

2) Korjaa säästävasti.

- Sähköinen tietokanta rakennusmateriaalin haitallisuudesta ja kierrätettävyydestä
- Rakentamisen materiaalitehokkuuteen kansallinen neuvonta → Motiva?
- Säästävät menetelmät käyttöön julkisissa korjaushankkeissa

3) Paranna materiaalitehokkuusosaamista.

- Materiaalitehokkuus mukaan suunnittelijoiden ja rakennustyöntekijöiden koulutukseen ja jatkokoulutukseen
- Materiaalitehokkuusosaamista myös kunnallisille viranomaisille
- Työmaille kriteerit ja ohjeet

4) Paranna jätehuollon ohjausta, tilastointia ja raportointia.

- Luvanvaraisille korjaus-, purku- ja rakennushankkeille verkkopohjainen raportointijärjestelmä
- Seuranta- ja tilastointijärjestelmä syntypaikalta vastaanotopisteeseen
- Selkeyttä, mitä tarkoittaa jäte

5) Laita jätteen vastaanotto- ja hyödyntämisverkosto kuntoon.

- Enemmän vastaanotopisteitä
- Pisteet esiin sähköiseen järjestelmään

6) Edistä rakennusjäteliiketoimintaa.

- Käytetyille rakennusosille ja -jätteelle sähköinen kauppapaikka
- Varmista ja luokittele kierrätysmateriaalien laatu
- Poista lainsäädännölliset kierrätyksen esteet

7) Kehitä lajittelu- ja kierrätysteknologiaa.

- Materiaalinäkökulma mukaan kiinteistö- ja rakennusalan kehityshojelmiin
- Rahoitus kuntoon kierrätysinnovaatioille

Lähde: Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishojelman loppuraportin luonnos, Ympäristöministeriö, kesäkuu 2013.

Kaikki mitä kierrätysmateriaalin käsittelyyn tarvitset!

WESCEFA
FÖRDERTECHNIK

Murskat, seulat, tuuliseulat, erottimet, kuljettimet...

mobiiliratkaisuina tai kiinteinä! Täydelliset REF-linjastot!

– Repijät

– Rumpuseulat

– Kuljettimet kaikkiin sovelluksiin tela- ja pyörialusteiset

TEREX
FINLAY

KIVISAMPO
www.kivisampo.fi

UUTUUS! Terex Finlay 883 SPALECK.
Kaikenlaisen jätteen ja kattilakuonan seulontaan!
”Ei enää tukkeutuneita seulaverkkoja”

Myyntipäällikkö
Vesa Rosenberg
vesa.rosenberg@kivisampo.fi
tel: 010 835 3523
mob: 050 379 7099